

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 29/2024
31.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Дубравке Дамјановић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела преваре из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Синише Милића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1539/21 од 24.02.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 520/23 од 17.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Синише Милића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1539/21 од 24.02.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 520/23 од 17.10.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 1539/21 од 24.02.2023. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осуђена на казну затвора у трајању од 6 месеци, а на основу члана 45. став 3. КЗ одређено је да ће се изречена казна затвора извршити тако што ће је окривљена издржавати у просторијама у којима станује на адреси у ... број ..., без електронског надзора, а на основу члана 45. став 4. КЗ одређено је да уколико окривљена једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, и осуђена је на новчану казну у износу од 20.000,00 динара коју је обавезана да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде и одређено је да уколико је не плати у датом року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећенима су досуђени имовинскоправни захтеви у целости, па је окривљена обавезана да оштећеном ББ

плати износ од 6.500 евра у динарској противвредности на дан исплате по средњем курсу НБС, а оштећеном Д.О.О. „Агро Бачка“ из Каћа плати износ од 1.000.000,00 динара, све у року од 6 месеци од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Наведеном пресудом, на основу члана 264. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 8. ЗКП, окривљена АА обавезана је да оштећенима надокнади трошкове кривичног поступка на име награде и нужних издатака пуномоћника, чија висина ће бити одређена посебним решењем, под претњом принудног извршења, док је, на основу члана 264. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 9. ЗКП, окривљена ослобођена плаћања судског паушала, док других трошкова кривичног поступка није било.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 520/23 од 17.10.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, па је пресуда Основног суда у Новом Саду К 1539/21 од 24.02.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Синиша Милић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 5) ЗКП а из образложења захтева произилази да је захтев поднет због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и погрешно и непотпуно чињеничног стања (члан 440. ЗКП), са предлогом да Врховни суд побијане одлуке преиначи, тако што ће окривљену ослободити од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновну одлуку првостепеном или другостепеном суду, да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, а да о седници већа обавести подносиоца захтева.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у коме се односи на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљене у захтеву за заштиту законитости истиче да се у конкретном случају не ради о кривично-правној већ о облигационо-правној ствари, с обзиром да свако противправно поступање не мора нужно имати обележја кривичног дела и подразумевати кривични прогон, а у осуђујућој пресуди није наведена радња чинења или нечинења коју је окривљена предузела да би навела оштећеног да нешто учини на штету своје имовине.

Одредбом члана 208. став 1. КЗ, прописано је да ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини казниће се затвором од 6 месеци до 5 година и новчаном казном.

Из изреке првостепене пресуде, у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости произилази да је окривљена АА, у време и на месту ближе описаном у изреци те пресуде, у стању урачунљивости, свесна свога дела и хтела његово извршење, свесна забрањености дела у намери да себи прибави противправну имовинску корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара, лажним приказивањем чињеница довела у заблуду оштећеног ББ и оштећено привредно друштво „Агро Бачка“ из Каћа, кога заступа ББ и тиме га навела да на штету своје имовине учине нешто и то на следећи начин: као продавац закључила је уговор о продаји са оштећенима као купцима и то са оштећеним ББ закључила уговор о продаји непокретности чији је предмет продаје била земља у ..., њива треће класе површине 49ари и 55м² и њива четврте класе површине 9ари и 8м² на парцели број .., уписана у лист непокретности број .. К.О. ..., за уговорену цену од 6.500,00 евра коју цену је оштећени исплатио у целости, а са оштећеним Д.О.О. „Агро Бачка“ из Каћа кога заступа ББ закључила је уговор о продаји непокретности земље у ..., њиве прве класе у површини 59ари и 47м² на парцели .. уписане у лист непокретности број .. К.О. ..., за уговорену цену од 1.000.000,00 динара, коју цену је оштећени исплатио у целости, а исту земљу коју је окривљена продала оштећенима, је окривљена већ била продала 20.08.2010. године лицу, ВВ.

По налажењу Врховног суда, из чињеничног описа радње извршења кривичног дела у изреци првостепене пресуде јасно произилазе сви субјективни и објективни елементи кривичног дела за које је окривљена АА оглашена кривом-да је критичном приликом поступала у стању урачунљивости, свесна свога дела и да је хтела његово извршење и била свесна забрањености дела, као и да је у намери да себи прибави противправну имовинску корист која прелази преко 1.500.000,00 динара лажним приказивањем чињеница, земљу коју је већ продала лицу ВВ 20.08.2010. године, доводећи у заблуду оштећеног ББ и оштећено привредно друштво Д.О.О. „Агро Бачка“ из Каћа, кога заступа ББ да предметна земља није већ продата, навела оштећене да на штету своје имовине закључе уговор о продаји непокретности и као купци исплате купопродајне цене у целости. Из наведеног разлога наводи захтева за заштиту законитости којима се указује да у радњама окривљене АА нема елемената кривичног дела за које је оглашена кривом и да је учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, од стране Врховног суда оцењени као неосновани.

Бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости наводи да нижестепени судови нису правилно ценили поступање оштећене, да нису цењене околности под којима је окривљена претходно закључила фиктиван или симулован уговор са ВВ, да није цењена улога трећих лица у овом односу, да није постојао субјективни осећај да је оштећени ББ преварен, да је окривљена жртва лакомислености, да на страни окривљене није постојао умишљај на шта указује недостатак образовног капацитета окривљене да схвати значај својих поступака, да је окривљена поступала у стварној заблуди уверењу да парцеле продаје као неспорни власник, да окривљена није обатила пажњу на постојање фиктивног уговора, јер ВВ пуне две године од уговарања није предузео ни једну активност да реализује симуловани правни посао, што би окривљеној могло скренути пажњу на протиправност даље продаје, да је оштећени пропустио да положи капару до дана овере уговора и тиме обезбеди евентуално бољу правну сигурност, већ је пуну цену самоиницијативно платио пар месеци пре него што је захтевао оверу уговора, па како радња извршења кривичног дела преваре није остварена само проузроковањем штете, у конкретном случају се ради о облигационом односу.

По налажењу Врховног суда изнетим наводима у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажним одлукама (члан 440. ЗКП), што у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је захтев у овом делу оцењен као недозвољен.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у коме је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у коме је захтев одбачен као недозвољен.

Записничар-саветник
Татјана Миленковић, с. р.

Председник већа-судија
Дубравка Дамјановић, с. р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић